NAM THỨ MƯỜI BAI — SỐ THỨ 2305

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL
MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ BẢY 22 NOVEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2926

	HANOI						
	Hanoi Haiphong Tourane Saigon	Hanoi Haiphong Tourane Saigon	Cochinchine Cambodge Laos	Tonkin Annam Laos	Nouvelle Calédonie Inde Française	Etranger
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3$00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur

81 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : T. E. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI

TÉLÉPHONE N° 159

ANNONCES

Une seule insertion . . . . 0$30 la ligne
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$12 la ligne
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Học-phong ngày nay với học-phong ngày trước

Từ khi phong-hội mở-mang, giao-thông rộng-rãi, một cái học-thuật mới đã có đủ cái thế-lực chi-phối cả thế-giới mà thao-túng cái vận-mệnh sinh-hoạt của cả loài người là cái học thuật Thái-tây tiếp xúc thẳng tới mình, mà cái nho-học cũ của mình không còn cái công dụng thích hợp với đời nữa. Người ta sinh ở thời-đại này, thế tất phải bỏ nho-học cũ mà theo học-thuật mới. Mà cái học-thuật mới ấy so với nho-học cũ quả lại có phần hoàn-toàn mỹ bị hơn ngoài cái sở-trường mà nho-học cũ không có là cái học làm cho người ta được của giàu sức mạnh, sung sướng phú-phê, cũng không phải không có một cái tinh-thần rất cao-thượng, một cái lý-tưởng rất thâm-trầm, cũng có thể làm cho đạo-đức người ta được tiến lên, nhân-cách người ta được cao lên, không khác gì nho-học cũ. Ta cứ coi cái đạo-đức, cái nhân-cách của người Âu Mỹ là những người đã bun nung đắm thắm ở trong cái học-thuật ấy, thì cũng đủ biết cái học-thuật ấy, về đường vật-chất mà cả về đường tinh-thần nữa, hoàn-toàn mỹ bị hơn nho-học cũ của ta là nhường nào!

Song, có một điều lạ, là cái học-thuật ấy ở Âu Mỹ thì tạo thành được cái nhân cách cho người ta, dưỡng thành được cái đạo-đức của người ta như thế, mà không những ở Âu Mỹ, nói ngay ở Nhật-bản là một nước cũng theo nho học cũ như mình từ khi theo cái học-thuật ấy, đạo đức cũng không hề thấy kém sút, nhân-cách cũng không hề thấy thấp xuống đi chút nào, mà duy ở nước mình, nhập môn cái học-thuật ấy cũng đã có tới ba bốn mươi năm rồi, mà xem ra người mình bây giờ, cái cách sinh-hoạt tuy có phần mạnh-bạo hơn lên thật, cái năng-lực doanh-nghiệp tuy có phần tăng tiến nhiều lên thật, cái văn-minh về vật-chất tuy có phần rực-rỡ lóe-loẹt hơn xưa thật, nhưng đến đạo-đức thì chẳng những không tiến mà hình như lại thấy lùi, nhân cách thì chẳng những không cao, mà hình như lại thấy thấp, xô đẩy nhau vào đường danh nẻo lợi, mà liêm sỉ hầu muốn ra tro; lừa lật nhau bằng cạm dọc bẫy ngang mà tin nghĩa hầu như quét đất; người có đạo-đức, có nhân-cách thật thấy mỗi ngày mỗi hiếm, mà trong xã-hội cũng không lấy những người như thế làm trọng nữa, cũng không ai hâm-mộ, không ai mong mỏi cho bằng cái danh-giá lên xe xuống ngựa, lầm bạc nhiều tiền; cái hiếu-thượng trong xã-hội thành ra điên đảo cả, mà nhân-tâm thế-đạo, rồi nữa trụy-lạc chưa biết đến đâu là cùng; khiến "chó" những kẻ mãn thế ưu thời lại phản-nàn than tiếc về cái thời đại nho-học cũ ngày xưa đạo-đức còn chưa đến nỗi luân vong, nhân-cách còn chưa đến nỗi tiêu-duyệt.

Xét ra không phải nho-học cũ có hơn được học-thuật mới bây giờ, chỉ vì học-phong ngày nay có khác với học-phong ngày trước. Ngày trước nói học là đạo-lý của thánh hiền, học tu thân chính tâm, học thành nhân thủ nghĩa, ai đã cắp quyển sách đi học cũng đinh ninh một bụng rằng nếu muốn dùng vào cái bảng sĩ quân-tử thì phải chao-dồi khắc-lệ, cố làm sao cho có đạo-đức, có nhân-cách, làm thân người sĩ quân-tử, cái chỗ khác với người dung-tục ấy chỉ có thế mà thôi, chứ không phải cứ cầu cạnh được lấy tước vị cho sang, bốc hốt được lấy tiền của cho nhiều mà tự cao tự bậc thượng-lưu trong xã-hội được; một trăm người học tức là một trăm người dự bị vào cái ngạch ông thánh ông hiền; tuy có nhiều người vì chi bạnh bạc nhược mà không đạt được cái mục-đích học-vấn của mình, cái số ông thánh ông hiền bao giờ cũng vẫn là cái số hiếm trong xã-hội; nhưng cái mục-đích học-vấn của người trong nước đã đều xu hướng cả vào đấy, nên trong học-giới vẫn thường xuất sản được những bậc danh-tướng lương-thần, chân nho chi-sĩ, đạt thì lấy đạo học giúp đời mà làm nên công-nghiệp hiển hách, cùng thì lấy đạo học thiên tục mà gây nên phong-hóa bẳn hoi. Cái cổ-quốc Việt-Nam này sở dĩ thành được là một nước có văn-hiến, có trật-tự, có nhiều đoạn lịch-sử cũng đanh tiếng vẻ-vang ai cũng phải công nhận là cái công nho học, mà nho học sở dĩ được có điều hay như thế là nhờ cái học phong tốt ngày xưa vậy.

Bây giờ ta đổi học-thuật mà ta đổi luôn mất cả học phong. Bây giờ nói học là học để « kiếm xu », học để thi lấy bằng nọ bằng kia, học để đi làm sở này sở khác, muốn học gì thì học, mà cái mục-đích cũng không ngoài được cái chức vị lớn nhỏ, cái lương bổng ít nhiều, trừ thế-lợi kim-tiền ra, không mấy ai để cái bụng học về đạo-đức, về nhân-cách nữa. Cái mục-đích học-vấn đã sai, thì dù cái học-thuật hay dễn thế nào, cũng chỉ đến đạt được cái mục-đích của mình là hết; cái mục-đích học chỉ ở kim tiền thế lợi mà không ở đạo đức, không ở nhân-cách, thì có được kim tiền thế lợi tức là hết sự học, còn làm sao cho đạo-đức được tiến, nhân-cách được cao.

Này muốn thu được cái hiệu quả hoàn-toàn mỹ bị của học-thuật mới, không những là học được cái thuật làm giàu làm mạnh, bỏ được cái khuyết-điểm nho-học cũ của ta ngày xưa, mà lại học cho được đạo-đức cũng tiến, nhân-cách cũng cao, không khác gì nho-học cũ thì cái học-phong tốt ngày xưa ta không nên đổi hẳn; đành rằng có thực mới vực được đạo, người ta ai cũng cần phải có cái chức-nghiệp mưu sinh, nhưng cái mục-đích sự học là cái mục-đích cao qui thứ nhất ở đời, không lẽ lại chỉ đến mưu sinh là cùng tột, ta đã đặt mình vào trong học-giới, ta phải có cái mục đích cao hơn nữa là học để cho cái đạo-đức của mình được tiến lên, cái nhân-cách của mình được cao lên; ấy là cái học-phong rất tốt của người mình theo nho-học cũ ngày xưa, mà chính cũng là cái học-phong của người Âu-Mỹ cũng người Nhật-bản theo học-thuật mới bây giờ vậy.

T.

MỘT NGƯỜI ĐIÊN VÌ NGÃ Ô-TÔ MÀ KHỎI ĐIÊN.

Một người lão là Rafaela, 55 tuổi, trước là quản lão ở Badon, sau đây là người trách chè rất giàu, mắc bệnh điên. Quản thổ g-đốc Salamanque ba lần lẻn đem người ấy đến nhà điên ở Ciudad Rodrigo. Các quan bèn dùng một cái ô-tô đem người ấy từ Salamanque đến Ciudad Rodrigo. Trong xe có ba người cảnh sát, một người bạn đưa người điên ấy đi.

Đi đến chỗ đường vòng Cast llejos, một cái ne vỡ, ô-tô đổ. Mục-đích sắp-phơ chết tươi, một người lính cảnh sát bị gãy xương sống, sau cũng chết, còn hai người cảnh sát nữa và người bạn người điên đều bị trọng thương chỉ người điên ấy là không việc gì cả.

Xe đổ rồi, người điên chui trong xe ra, thấy bạn đi đường bị thương bị hại, bèn vội vàng cấp cứu mà đem về Salamanque. Từ đấy người ấy khỏi hẳn bệnh điên.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 21 Novembre 1926

Nước Pháp với nước Đức

M. Hoesch đã hội-kiến với M. Seydoux, rồi sau lại hội-kiến với quan Herriot. Ông nói chánh phủ Đức ưng bỏ cái khoản thuế 26 % ra ngoài. Các đại-biểu Pháp Đức lại điều-đình với nhau về bản giao-ước thương-mại.

Việc ân-xá tại nguyên-lão nghị-viện

Nguyên-lão nghị-viện bỏ 198 phiếu ưng chuẩn bản luật nói về việc ân-xá.

Người Tây-ban-nha ở Maroc

Ở đường Chechaouen Tétouan quân lính vẫn lui. Đạo-quân của tướng Serrano đánh nhau một trận dữ dội, rồi đóng trại ở Xéruta. Tướng Serrano trúng một viên đạn lạc chết. Tướng Federic Bérenguer thay.

Tại thư-dân nghị viện

Ngày hôm qua thư-dân nghị viện bỏ về ưng thuận số chi thu về bộ học.

M. Leygues biện đồng tình về mọi việc Toàn cải cử quan François Albert.

Tòa nội-các nước Áo

M. Ramech đã lập xong tòa nội-các.

Bộ ngoại giao : bác-sĩ Matãja.

Nạn tàu bay

Phi-hành-gia nước Bồ-đào-nha Sacadura Cabral cỡi tàu bay từ Amsterdam ngày 15 novembre để đi Lisbonne có 16 bị hại ở giữa bể. Cả người thợ máy cũng vậy. Người ta mới được các mảnh của tàu bay trong bể Manche.

Caple, ngày 21 Novembre

Phi-luật-tân với Hoa-kỳ

Tin Washington 19. — Sở coi về việc Phi luật-tân đã tuyên-bố lời của hội-đồng coi về việc Phi-luật-tân quyết-nghị yêu cầu cho Phi-luật-tân lập-tức được tự-lập.

Hoàng tộc nước Nga với chánh-phủ Cộng-sản

Tin London, 19. — Công-tước Cyril hiện ở London có tin rằng em họ với Hoàng-đế sau cùng nước Nga xưng Hoàng-đế nước Nga Cộng-sản nói từ rầy quyết cải trừ hết bọn cộng-sản ở nước Nga và khi nào lên ngôi Hoàng đế sẽ cho khắp trong nước được tự do tín ngưỡng.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Tin về Ngô-bội-Phu

Bắc-kinh, 11 novembre. — Chiều hôm qua Ngô-bội-Phu đã khởi-hành ở Yên đài đi về phía Nam. Có lẽ Ngô định lên bộ ở vùng Hải-châu, để đi đường hỏa-xa Long-hải đến Lạc-dương. Nhưng Trương tác-Lâm cử quân xuống phía nam Thiên-tân, dọng ở Từ-châu-phủ để chặn đường Ngô-bội-Phu.

Cuộc hội-nghị ở Thiên-tân

Thiên-tân, 11 novembre. — Trương-tác-Lâm, Phùng-ngọc-Tường, và Lưu-vĩnh-Tường đã đến chỗ ở của Đoàn-kỳ-Thụy, hộ-ngũ rất êm đềm, song chưa bàn đến việc gì quan-trọng.

Các tướng-tá của Trương, Phùng cắt người đem quân giữ các mặt. Hiện nay quân của Phùng tạm giữ đường hỏa-xa từ Lang-tang đến Bắc-kinh, và dự bị để có cần thì cùng quân của Hu-chíng-Lí kéo đến Vũ-xương. Còn quân của Trương-tác-Lâm thì giữ đường Phụng-thiên, và khu hỏa-xa Tsing-pu, và dự bị để tiến đến Nam-kinh.

Trương-tác-Lâm định đóng 30.000 quân ở Thiên-tân và 30.000 ở Sơn-hải-quan.

(Vô-tuyến-điện Caville)

Lại một tin về Ngô-bội-Phu

Tin Thiên-tân 19. — Ở đây có tiếp được một bản hịch cắt Ngô-bội-Phu ở Vũ-xương. Trong hịch có nói Ngô định lập một chánh-phủ độc-lập, với chín tỉnh về miền Dương-tử-giang.

Ai nấy được tin ấy đều lấy làm lạ.

Trước kia đảng Đoàn-kỳ-Thụy chắc là trong chín tỉnh ở Dương-tử giang chỉ từ có hai tỉnh là không về đảng mình mà thôi.

NGƯỜI HOA-KỲ TIÊU THỤ RẤT NHIỀU CHẤT HÉROINE

Báo American Médicine ở New York có đăng một bài ta-luận về việc người Hoa-kỳ tiêu-thụ nhiều chất hérolne quá.

Chất héroïne là một chất về loài nha-phiến, cũng như chất morphine đều là những chất độc, mà người ta cũng có dùng để trị bệnh.

Về đường trị bệnh, chất héroïne không tốt hơn chất morphine, nhưng cũng độc bằng chất morphine và chất cocaine, mà lại làm cho người dùng dễ mắc nghiện, như nhiều người ở Hoa-kỳ ngày nay. Hoa-kỳ có luật cấm về có không được dùng héroïne, chất ấy có đơn thầy thuốc mới mua được, nhưng nghề bào lậu chất ấy vẫn thịnh-hành lắm.

Riêng trong một châu New-York mỗi năm số chất héroïne bán lậu có tới 76.000 onces. Người nghiện chất ấy phần nhiều là bọn hạ-lưu, mà số chất héroïne tiêu thụ tăng lên bao nhiêu thì số tội ác cũng tăng lên bấy nhiêu. Cái nghiện héroïne ở Hoa-kỳ cũng chẳng kém gì cái nghiện nha-phiến ở Á-châu và cái nghiện cocaine ở Âu-châu vậy.

LOÀI NGỰA CÓ BIẾT ĂN THỊT KHÔNG?

Báo Vélo (chạy) Revue có đăng tin sau này: Nguyên một hôm một con chim bồ câu vào tàu ngựa nhặt ăn, một cơn ngựa đã chế cỏ chim ấy, rồi liền ăn thịt. Từ đấy ngựa quen tính ăn thịt, mỗi khi một con gà đến gần, ngựa cũng đập chết mà ăn. Có khi ngựa lấy thịt chim chó chó mèo, ngựa cũng tranh mà ăn. Nếu tin ấy đúng không sai, thì loài ăn cỏ tập quen cũng có thể thành ra loài ăn thịt.

VĂN UYỂN

Dạ hoài

Bảy nổi ba chìm đã mấy cơn,
Khối tình mang xuống mãi với giang-sơn.
Khác nhoài năm canh mấy giọng đàn.
Non tình còn nhạn tình với nghĩa,
Mong tan tuổi nết ấy cùng ai.
Sự đời trông đã hoa đôi mắt,
Đem bực thây ai chẳng oán hờn.

Tiễn bạn đi Cao-bằng

Chút tình quyến luyến bấy lâu nay
Kể ở người đi nghĩ ngán thay!
Trên sóng một nhà vừa họp mặt,
Nước non nghìn dặm bỗng chia tay.
Bồn chồn dạ ngọc lời tan hợp,
Thổn thức gan vàng nỗi nước mây.
Ngang dọc đường trần tuy lắm lối,
Bốn phương âu vẫn nước non này.

* * *

Gặt châu nâng lấy chén quỳnh,
Chúc ai thượng-lộ, đăng-trình hảo-an.
Đường xa chớ ngại Lào Man,
Lắm gang tay người, quản-san cho nài;
Sao cho tỏ mặt tài trai,
Thác ghềnh nào quản, chông gai sá Tương-phùng âu lại có khi. [gì.

Dương-đình-Ấy

HÀI ĐÀM

Rồi ra giống gì?

Ông đồ nói chuyện với ông phán:

— Gớm thật! Khoa-học của Âu-tây không biết còn tiến đến đâu? Đến ngày mà tinh-tiến cực-điểm thì có khi khoa-học làm được người ta đi đầu xuống đất mà chân lên trời đấy, ngài nhỉ?

Ông phán: — Cố nói tôi không hiểu ra thế nào cả?

Ông đồ: — Ấy, trong sách nho chúng tôi có câu: « Thủy nhuận hạ, hỏa viêm thượng », nghĩa là: nước thì chảy xuống mà lửa thì bốc lên, phép trời đất bao giờ cũng phải thế. Vậy mà khoa-học đã làm trái đi được: nước thì từ dưới mà phun lên (như máy nước), lửa thì từ trên mà bốc xuống (như đèn điện), thật đã làm điên-đảo cả trật-tự của Tạo-hóa. Ấu trí rằng: Mốt ngày kia khoa-học lại không biến được người ta đi đầu xuống đất mà chân lên trời ư?

Ông phán: — Cụ nói như vậy thì khi văn-minh tới cực-điểm, người ta hóa ra giống gì?

Đ.-L. H.

LỜI ĐÀN BÀ

Tình hữu-ái

Cái tình yêu thương anh em, chị em là thiện tính, người nào cũng có, mà ai giữ cho thấy chung đúng sai chạy, thời cũng khó; vì cái mối yêu thương khi khôn lớn hay chia ra nhiều nơi, thành thử phải lợt lần lần mà tan đi hết, ví dụ như tác con của mẹ, anh em, chị em, coi nhau có phải mật-thiết là dường nào, ấm một mâm, nằm một chiếu, cùng đi học, cùng đi chơi, chen vai liền cánh, trước sân trong thềm thú vui bồ-hả, chỉ biết có ở a mẹ ấm ớm, chị em mà thôi, từ khi trưởng thành, con gái có chồng, con trai có vợ, gia-thất đã nên, giao thiệp đã rộng, thời cái tình hữu-ái phần ly từ đó, lại gia-dĩ sự tang thương biến-dịch, cảnh nghèo cảnh giàu, xô đẩy lẫn nhau, mà càng rời ra ra nữa, đó cũng vì cái vật-chất bề ngoài, mà hãm làm cho ám-muội cái lương-tâm vậy.

Toàn ở tình mâu mà ruột thịt mà họ hằng, thời nhân-nghĩa gì với đời nữa, người mà đối với tình hữu ái đã đổ, thì dẫu đối với người khác có hay chữ mấy cũng là giả đối hết thảy, không qua cái tình ưng mưu lợi lộc cho mình, mà phải làm đến đó thôi. Người ta xét tâm-thuật con làm trước, để cho vợ mình bị bạc anh em mình, hay chồng mình bị bạc anh em mình, cũng là cái lỗi lại mình cả, bởi mình không hay thiện-xử làm cho người khác bất chước theo, mất tình hữu-ái, thiệt hại cho đạo nghĩa, đã vậy mà lại còn đi hại đến về sau cho con cái, cái nghiệp tuần-hoàn có xu ở đâu, xe trước nghĩ làm sao, xe sau nghĩ làm vậy, phòng mình có dạy lòng trông lấy, con cái nhà đối đãi với nhau thế lẽo như nước lã không? tất mình cũng tương-tình lắm rồi?

Tục ngữ có câu: « Mười đời chưa rời cánh tay », tức là một nền phong hoá tốt, gia-tộc cũng nhờ đó mà phồn-thịnh, lụt-thân quyến-thuộc dẫu phải có tình lớn-lẻo với nhau, nhiều nơi mới là con người. Làm con người, không phải là khó khăn như khỉ-gió, trở trào như tượng đồng phải có giọt nước mắt mồ hôi, dây máu mủ vẫn vít với nhau, mình với anh em chị em, một cột một ruột cục máu xẻn đôi, cũng như cái cây có ngành có ngọn, muốn cho gốc rễ bền chặt, thời ngành ngọn phải cho chở lẫn nhau. Có người nói rằng: người mình thường hay có tính ỷ-lại, cho nên anh em thương yêu nhau, lo-gỡm cho nhau, làm quen thời trói buộc mà không còn ngày gì đến phương kế tự lập; nói thế cũng phải, nhưng cũng chưa chắc là tuyệt phải hết, vì cái lòng thương cho thực là thương kia, mới vận động đặng tấm cách giùm giếp mà có bổ ích, chớ thương mà bắt đắc dĩ phải thương, đó là thương giả, chẳng khác gì là thương chiếu đăng, đâu gọi là tình hữu-ái đặng. Tình hữu-ái, là có vì thể cái lòng yêu của cha mẹ, cho nên y u u au cũng phải khuyên dạy với nhau, thiết tha đau đớn với nhau, anh em người không nhà cũng như nhà người có nhà, anh em sung sướng cũng như mình sung sướng, tiền bạc của thể làm ra được, cơm ăn áo mặc đâu mà kiếm cho có, đã là anh em, thời nên đối đãi lẫy tình hơn lẫy lý, vì lẫy lý thì phải đến tranh, mà tranh thời còn ra gì là hữu-ái nữa.

Những nhà anh em chị em không được hòa thuận thời cái gia đình ấy thực khó bảo an-toàn vậy.

Đạm-phương-nữ-sĩ

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	22 độ
15 giờ	22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 92
— nhì,	—	10 30
— ba,	—	9 71
Thóc hạng nhất,	—	6 30
Bắp nếp	—	7 00

Giá bạc. Kể từ ngày 22 Novembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 107.35

Hội-đồng chính-phủ. — Hội-đồng chính-phủ kỳ thường niên đã khai buổi hội nghị sáng hôm nay tại phòng hội-đồng tòa Đốc-lý hồi 10 giờ sáng do quan Toàn-quyền Merlin chủ tọa.

Một toán lính khố xanh có đứng sếp hàng tại ngoài cổng, trông ra vườn hoa Paul Bert để bồng súng chào quan Toàn-quyền lúc ngài ở qui-phủ xuống.

Các quan đi tàu « Compiègne » — Như lời bản báo đã đăng trước, các quan chức có chân Hội-đồng Chính-phủ ở Nam-kỳ và Cao-mên và Hội-đồng tư-vấn học-vụ đã đi chuyến xe-lửa riêng lên tới Hanoi đêm hôm qua hồi 12 giờ, chậm mất non nửa giờ. Khi các ngài tới nơi có nhiều quan chức và bạn hữu ở đây ra đón đông lắm.

Tòa Thượng-thẩm. — Phiên tòa trước, tòa Thượng-thẩm xử về việc M.Ngô-nhật-Thăng kiện hội Ích-hữu-tư-xã thì đã tuyên án bắt hội trả cho M. Ngô-nhật-Thăng các kỳ đồng là tám trăm bạc (800 $ 00), cái giấy 400 đồng M. Ngô-nhật-Thăng đã biên cho hội ấy thì bỏ đi, còn các khoản hội ấy kiện M. Thăng thì tòa bác cả.

Phiên án hôm qua tòa đã xử những việc sau này :

Một cái kiện bồi thường về nạn ô-tô — Ngày 22 mars năm nay bà Ng-thị-Lam cưới con, có thuê ba cái xe ô-tô từ Nam-định lên Hanoi. Một cái đi về gần đến Hanoi thì đổ lăn xuống ruộng mà trong số những ông bà đi ăn cưới ngồi xe đó lại thì bà Ng-thị-Bau bị thương.

Vì thế mà bà Ng thị-Bau kiện bà chủ nhà mời đi ăn cưới để đến nỗi bị thương, lại kiện cả hiệu Tư-đường cho thuê xe ô-tô ấy.

Tòa Thượng-thẩm bác cái án tòa Sơ-thẩm trước và bắt hiệu Tư-đường phải đền cho người bị thương 700 đồng và tính cả tiền lãi kể từ ngày có đơn kiện.

Nghe nói bà cụ bị thương ô-tô đây là cụ thân-sinh ra ông Bạch-thái-Bưởi.

Cái kiện khác về nạn xe lửa. — Ngày 10 Mars 1914 nghĩa là đã hơn 10 năm nay rồi, quan tư Aymard ở Bắc-ninh đi xe tay vào trong thành, khi qua đường xe-lửa chỗ Cửa tiền thì bị toa máy xe-lửa đụng phải xe, đè chết người cu-li, còn quan tư thì bắn xuống hào bị trọng thương.

Tòa án cải-trị xét rằng việc này tòa không có quyền tư pháp, nên quan tư Aymard lại kiện phủ Toàn-quyền tại trước tòa sơ-thẩm Hanoi thì ngày 7 août 1922 Tòa án sơ-thẩm xét ra rằng lỗi vì tàu tại quan tư vừa tại sở xe-lửa, nên chỉ bắt đền cho quan tư 20.000 francs mà thôi. Quan tư Aymard chống án thì nay tòa Thượng-thẩm cho là lỗi ở cả sở xe-lửa không có đặt cái biển gì báo cho người qua lại biết, chỗ ấy là chỗ đông mà lại không có rào chắn gì cả, sau nữa là để cây cối um tùm khiến cho người qua độ không trông được xe-lửa đi đến. Bởi vậy tòa Thượng-thẩm tăng số tiền bồi thường cho quan tư lên 70.000 francs và tính cả lãi kể từ ngày có đơn kiện.

XIẾC ĐẠI-NAM

Đáng lẽ đến 30 Novembre 1924, này bạn xiếc Đại-nam mới khai diễn, nhưng nay công việc đã thu xếp xong cả rồi lên đến 25 Novembre 1924 này thì là thứ ba sẽ diễn cho các bạn quen xem thử, rồi đến 27 thì sẽ đại-diễn để hiến công chúng đồng lắm.

ĐEM LẠI GIẢ, XIN THƯỞNG 2.999 $ 50 !!!

Có người đánh rơi một cái vé không nhớ số, vừa mới mua ở bản quán xong, giá 0 $ 50.

Vậy ai bắt được, thì xin từ 1er đến 5 décembre 1924 mang lại giả cho cái vé ấy, trúng là vé đã trúng số đầu 3 000 $ 00 về cụ-sở số trẻ con Tây lai vô thừa nhận mở ngày ngày 30 novembre 1924, thì sẽ xin biếu số tiền đã nói ở trên.

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày mai chủ nhật hội đua ngựa Hanoi sẽ mở kỳ đua thứ nhất, chắc là vui lắm, vì không những là cuộc đấu mùa, mà lại có quan Toàn-quyền cùng các quan Hội-đồng chính phủ đến dự hội. Quan Toàn-quyền có cho 500 đồng bạc tiền thưởng thật là ngài có lòng khuyến khích việc cải lương chăn nuôi giống ngựa ấy.

Ngạch các quan cai-trị — M. Roques, quan phó cai trị hạng nhất, hết hạn nghỉ nay bổ đi phó công-sứ Hải dương, thay M. Gautsec đổi đi Tuyên-quang.

Hội Khai-trí-tiến đức. — Hội-đồng quản-trị hội Khai-trí tiến-đức sẽ họp tại công-quán để bàn các việc sau này :

1· Quan Hội-trưởng tạm từ chức để nghỉ dưỡng bệnh.

2· Việc sắp đặt nhà công-quán.

Lại hoãn đến ngày 21 décembre 1924. — Cuộc sổ số của hội bảo-trợ trẻ con tây lai vô thừa nhận nay lại hoãn đến ngày chủ-nhật 21 décembre 1924 sẽ mở tại tòa Đốc-lý Hanoi. Giá mỗi vé 0 $ 50. Có bán tại bản-báo. Gửi đi các tỉnh thì phụ thêm tiền cước gửi thư-phải-lại (Recommandé) tính như sau này :

Từ 1 vé đến 10 vé. . . . 0 $ 15

Từ 1 vé đến 20 vé. . . . 0 , 25

Hội chợ Hanoi

Lần thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Một quyển sách mới. — M. Phạm quang-Quý mới xuất bản một quyển sách để nhan là *Cờ thế*. Trong sách có dạy phép đánh cờ và có về đủ các nước cờ thế.

Mỗi thế lại có tên riêng bằng chữ Hán và có dịch ra quốc-ngữ. Sách dày 65 trang giá bán 0 $ 40.

Thách đấu võ. — Ông Thọ ơi,

Tôi vẫn thấy ngu-si ta huyên truyền rằng ông thường tự phụ là Carpentier annamite, Bắc-địa siêu-quần.

Kiêu hùng thay, võ dũng thay, nếu quả như vậy không những là về vang cho dòng ta mà lại về vang cả cho đồng-bào ta nữa.

Nay xin thú thực quả ông ông rằng tuy nhiên câu chuyện chỉ được nghe người ta huyên truyền đó mà thôi, chứ tự mục thấy được mục-kích, nhưng tôi cũng tự quyết rằng không phải là lời nói ngoa vậy. Tôi tuy bất tài cũng xin cùng ông một phen lĩnh giáo, dẫu khi có thua không dám phàn nàn.

Các thể lệ về cuộc đấu võ cùng ngày, giờ và chỗ đấu xin tùy ông định liệu.

Chẳng cần phải nói chắc ông cũng biết rằng tôi đã vừa nhẹ hơn lại vừa thấp hơn ông.

Cuộc đấu võ này là cốt biết sức ông chứ không phải là tôi có ý tỏ tài vậy ông có thuận xin ông mau mau trả lời để tôi khỏi một lòng mong đợi.

Quỳnh

Bán xe ô-tô « Chenard Walcher, 15 mã-lực.

Hỏi tại hiệu Bảo-chế Montès, Hanoi.

NHÀ CHỨP BÓNG PALACE

Chương trình từ ngày thứ tư 19 đến ngày thứ ba 25 novembre 1924

Tuần lễ đại-hội

Hội Tang Tak ở Phnom Penh

NGÀY MỪNG SINH NHẬT THỨ 85 HOÀNG-ĐẾ SISOWATH

PHIM LA BATAILLE

Chia làm 8 phần

Trích trong tiểu-thuyết Chambre Farrère Do MM. Vandal và Ch. Delpe xếp đặt.

M. EE. Violet bày cảnh

Có những vai này diễn

M. Sessue Mme Sessue Hayakawa
M. Félix Mme Cina Palerme
m. Jean Mme Guy Wintor

Sau phần thứ tư phim La Bataille thì có nữ-hát

Lời dặn Phim La Bataille này giải lắm, vậy nên buổi thường, đúng 21 giờ, và các buổi ban ngày đúng 17 giờ bắt đầu chớp.

Có một ông trước đã làm Công-sứ ở Bắc kỳ, hiện đang ở bên Đại pháp, trong một xứ khí-hậu rất tốt, sẵn lòng nhận trông nom giùm hộ cho một hai cậu trẻ con An-nam sang học bên Qui-quốc. Ai có cần đến thì xin hỏi ở nhà báo này. 4148

BON INDOCHINOIS

Bản-hiệu cần dùng một tỉ Bon Indochinois 50 $ 00 (giấy quốc-trái Đông-pháp) để nộp tiền án-quĩ.

Vậy ngài nào có thứ phiếu ấy xin đem ngay lại sẽ được giá cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN

Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise

53 bis, Henri d'Orléans — Hanoi

Ngạch Học-chính. — MM. Ng-văn-Thau và Tô-đăng-Lợi, giáo-tập hạng tám, ở trường kou Bắc Hanoi, nay đổi về trường phổ Nhà-thương Khách, kể từ ngày 1er décembre 1924 thay MM. Vũ-v-Ngu và Cao-nguyên-Lợi đổi đi nơi khác.

Ngạch y-tế. — Mme Ng-thị-Doan có đỗ ở nhà-thương Hà-đông được nghỉ hộ sản một tháng lĩnh cả lương.

Cô Ng-thị-Hợp, khán-hộ tại nhà thương Hải-dương được phép nghỉ dưỡng bệnh một tháng lĩnh cả lương.

VÌ THỪA MÀ BÁN

Đồ bày buồng ngủ bằng gụ chạm, Pha kiểu Anh, và kiểu Nam, không đâu có kiểu ấy.

Giá đáng 500 p. Bán 380 p.

Đồ bày xa-loong bằng gụ chạm kiểu Nam, có đệm, 60 p.

Máy khâu hiệu Singer mới, hạng đẹp 65 r. Giá đáng 102 p. Bán 80 p.

Một bộ đồ chè bằng grès flammé d'Alsace, Hiếm có, 20 p.

Được giá tiền một cách tiện-lợi, giá tiền bằng Bons indochinois, hay Rentes françaises cũng được.

Cần người làm việc

Cần một người khán-hộ Annom, biết nói tiếng Pháp và lại có certificat ở nhà thuốc quan binh, để dùng làm việc ở mồ Ké-bao.

Hỏi tại « Cie de Commerce & de Navigation d'Extrême-Orient, Haiphong.

Đồn-điền 2.000 mẫu muốn bán — Giá rất rẻ — Hỏi tại bản-quán.

MỚI XUẤT BẢN

BƯU-ĐIỆN THỂ-LỆ

của ông Trần-hữu-Mậu chủ nhà giấy-thép Hà-nội gare, giá 0 $ 60 và 0 $ 15 tiền cước.

Lại có quân cướp giật ban đêm.

Hôm thứ tư 19 novembre vừa rồi, vào hồi độ 11 giờ rưỡi đêm có người đàn ông đi về qua phố Duvigneau cạnh dãy tường nhà thương chợt mất thì bị một tên bọm ngồi ẩn nấp ở bờ tre nhà gần đấy chạy ra sừng-sộ hỏi vớ-vẩn, rồi thấy người ấy vắt cái áo the lên vai, liền giằng lấy mà tức chạy thẳng về lối vào Thổ-giao. Ngay khi ấy người mất áo liền hô-hoán lên để đuổi bắt, nhưng vì đường tối tăm lắm, và hàng phố lúc bấy giờ đóng cửa ngủ im thin-thít, phố xá vắng teo, nên sợ không dám đuổi.

Cứ như lời người ta nói thì tên bọm ấy, bọn nó có 2, 3 đứa, trước vẫn ở mạn trên phố, nghe chừng dạo này khó kiếm ăn nên nay thấy mấy phố ấy tối tăm không có đèn mấy cho nên cùng nhau tụ họp mà cướp giật người qua đường.

Ấy đấy, bà con ta qua lại phải nên đề-phòng. Vậy mong rằng những nhà có trách-nhiệm trong việc trị-an trong thành-phố nên lưu-ý đến cho, và xóc gì phố ấy cũng mắc cho đèn ngọn đèn điện để sáng sủa thì hay lắm. Mong thay !

Tân lai cảo

Giấy giấy nói xấu người. — Mấy bữa nay, một nhà kia thấy có người phát giấy và gián giấy ở các phố nói xấu mình, bèn thuê người đi rình mọi nơi để bắt kẻ làm càn. Mãi đến hồi 7 giờ tối hôm qua, tình cờ một người đương đi ở phố hàng Bác bắt gặp quả tang một đứa độ 17, 18 tuổi đương gián cái giấy nói xấu cũng như các giấy đã bắt được từ trước, bèn nói người nắm lấy nó mà đem lên Cảm. Hỏi ra đứa ấy nhà ở phố hàng Bạc, mà cũng là con nhà đáo để không vừa. Người ta nói khi kéo nó lên Cảm, chú nó lại ra gây sự toan đánh thảo cho nó, mấy người đông co mãi mới mang nó đi được. Nó lại dặn với lại chú nó rằng ở nhà cứ yên tâm, dù thế nào tôi cũng không thú đâu.

Hiện nay đứa ấy còn đương bị giam ở sở Cảm để tra hỏi. Cứ như lời người ta đồn, thì giấy phát mấy bữa nay là của một nhà nào vay mượn không được đem lòng oán giận thuê tên ấy phát đi, chứ không phải của nó làm ra. Mong rằng sở Cảm tìm-nã cho ra đứa chủ động việc ấy.

Giấy bạc giả. — Vừa rồi có một người đàn bà vào sở Thượng-chính mua thuốc phiện nộp tiền bằng một cái giấy bạc giả 20 đồng. Sở mật-thám đang tra xét xem cái giấy giả đó ở đâu làm ra.

Đi lừa. — Trịnh-v-Giên làm giấy ở phố Paul-Bert hiện Ng-mạnh-Cư tức Thái-đầu và Đỗ-Hoan lừa mất hai đôi giấy giá 20 đồng rồi trốn đi mất.

Trộm leo tường. — M. Văn-đức-Ngư thư-ký phủ Công-sứ nhà ở phố Bắc-ninh số 90 bis trình cảm rằng kẻ trộm trèo tường nhà lấy mất quần áo và đồ vật giá 72 đồng.

HIỆU BÀO-CHẾ :

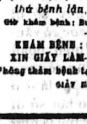
CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thu

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, càng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm

Giá mỗi lọ : 0 $ 60

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương chủ đã nghỉ đăng Bác-đầu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Al-cập Huế.

Ngoại khoa, bệ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lận, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22.

GIÂY nói số 236

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Hỉ tín. Bản-quán được tin mừng rằng M. Sinner, hóa-học kỹ-sư tại nhà máy rượu Nam-định sắp đẹp duyên với Mlle Denobili là lệnh muội M. Denobili chánh hạt thứ ba đạo Hóa-sa phía bắc tại Nam-định.

Vậy có lời mừng hai họ.

Diễn-thuyết tại hội Trí-trí. — Đến tối 25 novembre này hồi 8 giờ rưỡi, M. Trần-văn-Vượng sẽ nói chuyện ở hội quán về bệnh dại « La rage ».

Vậy đến hôm đó mời các hội-viên đến nghe đông đủ cho vui.

Hội Trí-trí lai cảo

HƯNG-YÊN

Việc cứu-giúp các nhà bị lụt. — Số tiền ở phủ Thống-sứ nhận được của mọi nơi gửi đến cứu-giúp các nhà bị lụt càng ngày càng nhiều, cuộc lạc-quyên mở ra trong it lâu nay thật đã được cái kết-quả không ai ngờ đến thế.

Nhiều người thấy số tiền của các nhà hảng-sản hảng-tâm gửi cho nhiều như thế là cốt để cứu-giúp các nhà bị lụt, thế mà biết bao nhiêu tiền vẫn còn để gửi ở nhà ngân-hàng không đụng đến, thì có ý trách hội-đồng cứu tế. Điều trách ấy, dù bề ngoài nghe hình như có lý thật, nhưng chẳng qua lại càng thêm tỏ ra rằng những người trách đó chưa rõ câu chuyện ra làm sao.

Vì rằng thoạt khi mới lụt, các người nhà quê ở đó đã lập tức thu-xếp mà tránh nạn rồi ; họ có ít lúa ít ngô nào thì đã bán đi mà lấy tiền, đồng tiền ấy họ đã dùng mà độ-thân tự ấy cho mãi đến bây giờ là độ đã gặt xong vụ tháng mười. Nhưng ngờ vì vụ tháng mười này đã mất sạch, vậy từ giờ cho đến vụ tháng năm sau, họ tất còn phải ăn-tiêu làm sao để độ thân mới được. Ấy chính trong khoảng sáu bảy tháng sắp tới đây, mới là những tháng khốn-khó cho các nhà bị nạn ; chính trong sáu bảy tháng ấy mới cần phải phát lương-thực cho các nhà bị nạn, mới cần phải phát mạ cho họ để làm vụ tháng năm sau, mới cần phải đỡ-đần cho họ tạm lấy trân bò mà làm, dụng lại nhà cửa mà ở, vân vân. Hội-đồng cứu-tế thật đã lo-liệu một cách rất khôn-ngoan và có phòng-bị : bạn-chế cái số tiền cứu-giúp thôa sự cần dùng khoảnh-khắc để về sau có thể đỡ-đần được vào hợp thời, thì thật là phải lắm.

Tự trước tới rày, số tiền phân-phát đi tưởng cũng đã đủ, và rất nên khen các dân bị nạn, không phải là dân cứ hòng về sự chẩn cấp mà độ thân. Cứ nước cạn dần, thì các dân bị nạn dần lại về đây, đem hết cái kiên-tâm nghị-lực ra mà lại làm lụng cày bừa, thì chẳng bao lâu nữa, những cánh đồng mà nay còn mông-mênh trắng toát sẽ biến thành ra những khu ruộng lúa mơ xanh rì.

(Dịch theo báo *France Indochine*)

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

số 66

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Ngày hôm sau, trời chưa sáng rõ, chúng đã trở dậy, để định đi sớm cho mát. *Dương-chi* vùng dậy mà quát mắng rằng :

— Đi đâu bây giờ ! Hãy cứ nằm ngủ đi !

Bọn cấm-quân nói :

— Sáng sớm mát trời thì không cho đi, đến trưa nóng quá, có đi không được, bấy giờ lại đánh.

Dương-chi quát to lên mà mắng rằng :

— Đồ khốn nạn này ! Chúng bay còn biết cái chi nữa !

Nói xong, lại lấy roi mây quất đánh. Bọn cấm-quân cắm gan tím ruột, nhưng không dám nói, bất-đắc-dĩ lại phải ngủ yên. Mãi đến giờ thìn hôm ấy, mới thắng-thình nấu cơm ăn, rồi cất gánh lên đường, hết đi một mạch, lại không cho nghỉ chỗ mát nào cả.

Bọn 11 tên cấm-quân ấy đứa nào cũng lầm-bầm nguyền-rủa, oán hận phàn-nàn. Hai tên ngu-bẩu kể-lể hết điều này tiếng nọ với tên đô-quản, tên đô quản nghe nói, cũng có ý không bằng lòng với *Dương-chi*. Đi trong 15 ngày, cả bọn 14 người kia, ai nấy đều oán-giận *Dương-chi* hết thảy.

Hôm ấy cũng đang ở nhà trọ, vào hồi giờ thìn, *mới sửa-soạn ăn cơm sớm để đi*. Bấy giờ là ngày mồng 4 tháng 6, trước khi buổi trưa, một vừng kim-ô đã đỏ choi-choi đứng giữa đỉnh đầu. Trên trời lại không có một chút mây mù nào cả, thật quả nước phần nóng-bức lạ thường.

Đường đi hôm ấy lại toàn-thị những đường núi gập-ghềnh, qua hết đèo này lại sang đỉnh nọ. Bọn 11 tên cấm quân ấy đã đi được hơn 20 dặm, khi gặp có bóng mát cây liễu, chúng bảo nhau đứng nghỉ thì lại bị *Dương-chi* lấy roi đập đánh bắt đi.

Dương-chi quát to lên mà bảo rằng :

— Muốn tốt thì đi mau, rồi sẽ cho nghỉ sớm !

Bấy giờ trời nắng như thiêu như đốt, *Dương-chi* thúc giục bắt đi. Đường núi gập-ghềnh, mặt trời giữa trưa chiếu xuống, đá xanh nóng chảy bàn chân, không thể nào mà đi được nữa.

Bọn cấm-quân nói :

— Trời nắng chết người như thế này, đi sao cho được !

Dương-chi quát mắng rằng :

— Đi mau ! Qua cái gò cao ở phía trước mặt kia bấy giờ sẽ liền !

Đi một quãng nữa, cả bọn 11 tên cấm-quân cùng lên trên gò, bấy giờ đặt gánh để nghỉ, ai nấy đều nằm ngủ lăn ở dưới dãy cây tùng.

Dương-chi thấy vậy liền rằng :

— Khổ chưa ! Chỗ này là chỗ nào mà các người lại nghỉ mát ở đây. Muốn tốt thì đi mau.

Bọn cấm quân nói :

— Bây giờ ông sẽ cùng tôi ra làm nốt bảy mảnh thì chúng tôi cũng đành chịu không thể nào đi được nữa.

Dương-chi lại lấy roi mây mà vụt ngang dần ngang cổ, bắt phải dậy đi, nhưng bắt được kẻ này đứng dậy thì kẻ kia lại nằm ngủ lăn xuống, *Dương-chi* không thể làm thế nào cho được.

Bấy giờ hai tên ngu-bẩu và tên đô-quản cũng miệng thở hồng-hộc, lật đật vừa đi tới nơi, ngồi ở dưới gốc cây tùng để nghỉ. Tên đô-quản trông thấy *Dương-chi* đang cầm roi mây đánh bọn cấm-quân, cũng có ý không bằng lòng.

Tên đô-quản nói :

— Ông *Dương* đã hạt ơi ! Thật quả là trời nóng lắm, không thể đi được, chớ nên đánh đập họ làm chi !

Dương-chi nói :

— Ông không biết chỗ này chính là chỗ sào-huyệt của quân giặc, tên gọi *Hoàng-nê-cương* đây. Đang lúc thái bình mà chúng còn dám bạch-nhật kéo ra bắc-lột người ta, huống chi đời bây giờ, ai lại dám dừng chân ở đây.

Hai tên ngu-bẩu nghe lời *Dương-chi*, liền nói :

— Tôi thấy ông nói khi có đã nhiều lần rồi. Lúc nào cũng đem câu ấy ra để dọa-nạt người !

Tên đô-quản cũng nói với *Dương-chi* rằng :

— Ông hãy tạm cho bọn họ nghỉ một chút, quá trưa sẽ đi, phỏng có được không ?

Dương-chi nói :

— Ông không biết rõ, như thế sao được ! Từ đây trở đi, cách độ bảy tám dặm đường, không có nhà cửa nào cả, nếu ta ở đây nghỉ mát thì đi lỡ quãng đường, biết làm thế nào !

Tên đô-quản nói :

— Tôi hãy nghỉ ngơi một chút đã, ông cứ việc mà thúc-giục bọn họ đi trước.

Dương-chi lại vội-vàng giơ roi mây, rồi quát to lên mà bảo bọn cấm-quân rằng :

— Đứa nào không đi ngay thì ta đánh cho 20 roi này !

Bọn cấm-quân đều kêu-ca rầm-rĩ. Trong bọn có một đứa nói rằng :

Ông đã-hạt ơi ! Chúng tôi quẩy mỗi gánh nặng một trăm mười cân, có phải như ông được đi tay không đâu. Ông thật không biết thương người chút nào. Dẫu tướng-công cũng áp-giải đi đày, cũng nên có ông cáng tôi được kêu mệt cân mới phải. Ông không xét nỗi đau-đớn, chỉ cậy thế đánh trận.

Dương-chi mắng rằng :

— Loài súc-sinh kia lại dám cãi lại à ! Khỏi gánh cho chết thì để làm gì !

Nói xong, lại tức khắc giơ roi vụt lấy vụt đi. Tên đô-quản quát to lên rằng :

Ông đã-hạt ơi ! Ông hãy khoan tay mà nghe tôi nói một lời. Khi trước tôi bẩm ở trong phủ quan thái-sư lại *Đông-kinh*, các quan-quân thuộc môn-hạ ngài, kể hàng nghìn muôn người, ai trông thấy tôi, cũng phải chào hỏi, không phải tôi có nói khoe. Còn như ông chẳng qua là một đứa tử-tù đi sung quân, may được tướng-công tôi có lòng thương mà cất nhắc cho cộng làm quan đề-hạt. Vì với người ta thì quan-chức ông ấy còn bé bằng hạt cải, có sao ông đã cậy thế hung-hăng. Vô-luận rằng tôi làm đô-quản ở nhà tướng-công, dẫu tôi là đứa bỏ già trong thương-thôn nữa, ông cũng nên nghe lời tôi khuyên bảo mới phải, lại chỉ vác roi mà đánh-đập chúng nó, thế thì coi tôi ra cái gì !

Dương-chi nói :

— Ông đô-quản ơi ! Ông vốn là người thành-thị, sinh-trưởng tại trong tướng phủ, vậy nên trăm nghìn nỗi khó-khăn ở nơi đường sá, ông có biết thấu cho cậu !

Tên đô-quản nói :

— Này này, khắp *Tứ-xuyên Lưỡng-quảng*, tôi đây đi lại đã thường, tôi chưa từng thấy ai bằng-lòng như ông đó !

Dương-chi nói :

— Bây giờ không vì như lúc thái-bình tự xưa được.

Tên đô-quản nói :

— Ông nói câu ấy không sợ người ta rạch mồm xẻo lưỡi hay sao ! Thiên-hạ ngày nay, việc gì mà không thái-bình !

Dương-chi vừa toan đáp lại thì bỗng thấy ở trong rừng tăng lại phía trước mặt, thấp-thoáng có bóng người đang thò cổ ra đòm.

Dương-chi nói :

— Ông hảo cái chi ? Kia kìa có tên quân giặc đã đến đó !

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của Nội-các, có chè nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chủ-ông để tỏ tranh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

PHÒNG KHÁM BỆNH

56, đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ : 10 giờ đến 12 giờ — trừ chủ nhật.

Chiều nào cũng khám bệnh từ : 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ nhật. 2220

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông hôm Tết*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vi-đi-sơn*, chọn sáu thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên non nổi các như tiên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, đóng cách hộp học điển chỉ, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH TRÀ » DANH-TRÀ cũng được nhiều quí khách hoan nghênh. Nay xin đem những đến riêng của trà VINH-MẬU đóng bao, để quí-khách thưởng trà không đổi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144

Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 2.

Hải-dương : phố Khách, số 44.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

TAM-ĐẢO

Lại cái thói giá-mua của mấy chủ quyền. — Nhân một hôm tôi đi từ Tam-đảo xuống Cốc 400 gặp một việc ngang tai chướng mắt, trong cũng nên thuật ra đây mong rằng sẽ đến tai quan trên trừng-trị cho kẻ làm xằng một cách xứng đáng, để những đứa bé con gái đi làm ăn buôn bán khỏi phải chịu cái tai ách giữa đường.

Số là có mấy chủ quyền cùng các tên nhà-pha khi đi tải ở Tam-đảo xuống giữa đường gặp mấy người con gái thì xúm nhau đến chòng ghẹo một cách thô tục, nhưng người con gái kêu van cũng không tha. Dĩ chỉ có người khác đến can thì chúng lại giở thói hành hung và buông những lời ô-uế ra nữa. Cứ như lời người ta nói thì không những lần này mà thôi, đã nhiều lần bỉ gặp đương mà chúng gặp được con gái đàn bà là như vớ được cái mồi thơm thì nhau mà đớp, cho nên đàn bà con gái thường phải trốn tránh không dám đi qua đường ấy. Đang ghê cho mấy chủ quyền!

K. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Số lính tòng chinh ở Trung kỳ được thưởng chiến-thứ hội-tinh.

Sau khi cuộc chinh chiến ở Âu-châu vừa rồi thì có nhiều người đã nhân đó mà lập công. Nay hãy kể biên ra đây số lính tòng chinh ở Trung-kỳ được thưởng chiến-thứ hội-tinh.

Thanh-hóa: 46 người; Vinh: 92 người; Hà-tĩnh: 81 người; Đồng-hới: 2 người; Quảng-trị: 6 người; Thừa-thiên 45 người; Tourane: 2 người; Quảng-nam: 51 người; Quảng-ngãi: 35 người; Qui-nhơn: 44 người; Sông-cầu: 8 người; Nha-trang: 1 người; Phan-rang: 1 người; Kou-tum: 4 người. Tổng cộng 378 người.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Việc quyên tiền giúp dân bị bão lụt Trung-kỳ. — Nhân quan Sứ thấy các nhà buôn muối vào ngụ tại làng Phú-đức rất nhiều, nên ngài có cử một nói-đông ra bàn với quan Thương-chính cổ-động với các nhà buôn muối, mỗi người bỏ ra ít nhiều để giúp cho các nhà bị lụt, chắc các nhà buôn thấy cái cảnh tình khốn đốn của đồng-bào mà ai cũng vui lòng quyên giúp kẻ ít người nhiều. Quan chánh đoan và mấy nhà buôn muối đinh rằng tự nay trở đi mỗi kỳ bán muối lại cổ động với các nhà đến buôn để giúp các nhà bị hại.

QUẢNG-BÌNH

Tin mùa màng. — Vì trận lụt mới rồi mà mùa màng trong hạt thất bát nhiều lắm, mười phần mất hết năm; tuy rằng mùa tháng mười này không phải là mùa chính, song cái sản-ngạch về mùa này, hàng năm tính ra cũng thu được nhiều thóc lúa lắm, chứ cũng chẳng ít. Mấy mùa trước đây mất luôn, tiếp đến mùa này cũng mất nốt, nông dân thật thất lợi đã lắm. Tuy thế, nhưng cái vựa lúa của xứ hai huyện vẫn còn khá nhiều, cứ lấy hiện trạng mà xem, thì trong tỉnh cũng không đến nỗi thiếu gạo, chỉ sợ rồi đây qua đến kỳ tháng mười một, tháng chạp ghe mán các xứ đến ăn gạo giá cao, các nhà giàu xứ quê, tham lợi bán hết đi, thì chắc không khỏi khan gạo, đến nỗi thường quan trên cũng đã lưu tâm đến rồi.

Mới lụt xong, là giá gạo đã cao ngay, các phủ-bộ ở các miền hương-thôn thiệt là tinh ranh, trước kia thóc lúa đầy trả đầy lắm, chẳng ai hỏi đến thì chịu ngồi im, bắt thời có một tuần lụt xem chừng điều hòa có tổn thương, tí ti thức khắc « nẻo giá » liền.

Nhân dịp các tỉnh và ở bến bạt đây bị bão lụt mất mùa, thực là một cơ-hội hoạnh-phú cho các nhà giàu xứ quê. « Đục nước béo cò » lý tự vốn như vậy,

Ngạch quan lại. — M. Đỗ-v Kiểm tri huyện Lê-thủy vì công-vụ tri trễ, nay phải triệt hồi bậu chỉ, quan thượng-thư bản tỉnh đã phái M. Bùi-xuân-Vinh, bắt phẩm ty nhiệt quyền nhiệp huyện ấy.

QUẢNG-NGÃI

Mưa lụt liên-miên. — Trận lụt ngày 23 tháng chín vừa qua, kể đó mưa gió liên-miên, đến mùng 5 mùng 8 và 24 tháng nầy lại thêm 3, 4 trận lụt to nữa, nước ngâm vườn ruộng, hoa màu lúa má hư hại không xiết kể, đường sá lở sụp, mấy nghìn hơn trốt tháng trời mà xe cộ không sao lưu hành được, sự giao thông tiếp-tế vô cùng, tay sở công-chính đã gia công hết sức đắp bồi mà đắp rồi lại lở, mưa lụt thế ấy thì cũng khôn tài sức nào! Trong mấy trận lụt nầy ở núi Hang-hồ thuộc hạt Nghĩa-hành có trôi mất vài hòn đá to bằng cái nhà vậy, ruộng nương gần đây cũng phải hư hỏng bề bộn; ở Vực-hồng về làng Hà-khê lở mất thêm ba bốn chục mẫu đất nữa, nhà của nhơn-dân ở đây lo dọn đi không kịp, trẻ phèo cây cối đầu to lớn thế nào cũng trôi mất, sạch sành sanh, thế nước ở vực ấy chảy rất mạnh, xoi phăng chân đất nền lở mãi, lẽ có mưa to lụt lớn thì lở càng chóng to thêm lên, e rằng một vài trận lụt to nữa thì cái đình làng ở đây cũng khó giữ được vậy; lạ thay! nguy hiểm như thế, mà các người ở đó đã lười-biếng vô cùng, đất lở mặc đất, chớ nhà cửa gần gũi cũng không chú-ý sớm lo dỡ đi, cứ liều mạng ở càn, để cho nước đến chân mới nhảy, rồi dầu mưa gió lụt bão thế nào, đất lở đến nhà khi ấy mới chịu công con, dắt vợ, dỡ nhà đi chỗ khác, đã chịu cực khổ lại mất mát đồ đạc nữa, có phải chịu thiệt nhiều bề chăng? Câu tục: « Bồi ở lở đi » đọc hoài nơi cửa miệng mà không lo trước! lười biếng chi cho lắm vậy? Đến nguy hiểm sau lưng mà cũng không sợ! lạ thay!

Trận lụt hôm mồng ba, ở tỉnh nguồn cao trôi cây gỗ xuống rất nhiều, ở làng An-chuẩn có ông già kia thấy cây gỗ to qua trôi ngang qua nhà mình, của trời cũng tham bèn lội ra theo kéo lại, bỗ-đỗ kéo không được với nước lại trôi luôn theo gỗ, rập mất về đâu, không ai tìm được xác! Lại ở tỉnh thành có mụ kia đi chợ chiều gặp lụt bước chân sụp bờn đường cái nằm chỗ nước sâu cũng bị chết đuối, tức tìm xác thì thấy đã bị nông nước lâu quá không cứu lại được. Một nhà giàu kia ở làng An-mỹ vì tưởng không lụt nữa nên không đề phòng để nước lụt tràn vào nhà sâu quá, có hơn nghìn bạc lúa của nhà ấy đều bị trôi, còn cái gỗ lại được thì đều bị mua luôn không phơ được, nên đều nứt mang lên cả.

Lụt to giờ lớn thì cây ngã đá xiêu, trò theo dòng nước là sự thường mà lắm người cứ phao ngôn rằng: Âm-công lấy gỗ đá còn thiếu số nên còn lụt nữa: câu chuyện vớ vẩn hoặc ấy có nghe được không? Cái thói mê-tín dị đoan, của người mình không biết đến lúc nào mới hết được. Tưởng nên tin rằng: mưa lụt nhiều như vậy là cho bù cái năng to từ tháng ba qua tháng chín tới còn có lẽ hơn! Ôi! nắng to lụt lớn chừng nào lại càng nguy hiểm cho ta chừng ấy!

ĐÃ CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

THỨ HAI

Bán ở khắp các hàng sách

Giá 0$18

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra : *Rằng nay thánh-thơi đời đào, tươi ra đã khắp ;*

Các câu đối : *Bấy lâu bình khang năn-ná, yêu được một mầu. — Vừa tuần nguyệt gương trong sáng, ghé lại thong-dong. — Rời mực xuân xanh sắp-si, tới tuần cập kê. — Đã điều động-phòng dìu-dặt, duyên mới tình xưa. — Cơ trời hai bên gặp-gỡ, một lời kết-giao. — Chút thân cửa người đây-đọa, để chữ tương-phùng. — Phải đêm chiều trời êm-ả, hỏi đến nghề chơi. — Khúc đầu xuân tình êm-ái, ấy hồn hay mình. — Nghĩ mình quốc-gia phương-diện, nhắm xuống trông vào. — Quen tuổ giang-hồ vùng-vẫy, nghe tiếng qua chơi.*

Nguyễn-trọng-Diễm

Ấm sinh, tú-tài

Làng Kim-bài, Hà-đông

(1) *Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đối, chứ không phải tập* **Kiều.**

SẦM-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 22 Novembre 1924

UYÊN ƯƠNG MỘNG,

HỒ ĐIỆP TỐNG LƯƠNG DUYÊN

Vườn xuân bướm mách tin xuân,
Khiến cho tài tử phân vân vì tình.
Dù ai sinh sự bất bình,
Đố ai gỡ được duyên mình với ta.

Tối chủ-nhật 23 Novembre 1924

NHẪN NHỤC BÁO PHỤ THÙ

Tin lòng thề nghị giao du
Lầm mưu hiểm phụ sát phu không ngờ
Lòng trinh há chịu hai thờ.
Tưởng còn chi mẹ may nhờ gặp con.

Tối thứ hai 24 Novembre 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

TẾ PHỤ HÀM OAN

tích thứ hai :

ĐẠI CHIẾN NGHIÊM-NHAN TRƯƠNG-PHI ĐẮC KẾ

AI MUỐN HỌC TƯ ?

Đến ngày 1er Décembre này, trường học ông Lê-đình-Thăng, phố Gia-ngư (Rue Tirant) số 24, sẽ bắt đầu mở Cours Supérieur, dạy buổi tối, Chương-trình qui thức theo đúng các trường công. Trường ấy có mời được các ông đến dạy như sau này :

Hoàng minh-Giám. Thái-nguyên Đào, đều có bằng tú tài bản xứ, học-sinh ban sư-phạm Cao-đẳng một ông vỡ (Section des Sciences) và một ông về (lettres..)

Cao xuân-Huy, có bằng thành-chung, học sinh ban sư-phạm Cao-đẳng. Còn mấy ông nữa đều có bằng Thành-chung cả.

Đến 1er Janvier 1925 sẽ lại mở một Cours de Perfectionnement, để dạy những người có bằng Sơ học Pháp-Việt đã thi vào trường Sư-phạm hay là trường Bảo hộ.

Ai muốn học thì cứ gửi đơn đến ông Lê-đình-Thăng, 24, Rue Tirant Hanoi.

LỜI RAO BÁN ĐẤT

Muốn bán một khu đất chừng 2 000 thước vuông ở bên cạnh Nhà-Diêm, trước cửa 24 gian, chung quanh có sây tường.

Mua cả khu hay mua lẻ cũng được.

Xin hỏi tại ông Ngôn, phố Mới, số 28, Hanoi, hoặc ông Khỷ ở Nhà-Diêm

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thứ trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thân, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc tuyệt tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng bằng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi kẻo chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách xuân-lai biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 p.

Bát quái chèo !

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiếu-cố cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có chèo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chè ngon.

SINH-THÁI

71, Giếng Phố hàng Ngang, 71

HANOI

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

thì vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán: 1$20 một lọ

ĐỒ NGON LẠI BỔ

Rượu CŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2000

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cổng, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công hạ, xi kiểu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2005 MẬU-THỊNH kính cáo.

THUẬN-THÀNH

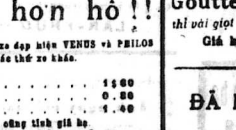
Sottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình qui-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹp, giết cao-su Wood-Milne, dây giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

Người chạy nhanh hơn hổ !!

Ngài nào muốn chạy nhanh hơn hổ, thì nên dùng thứ xe đạp hiệu VENUS và PHILOS giá có 50 $ 00 và 55 $ 00, mà xe vừa đẹp vừa bền hơn hết các thứ xe khác.

Hàng bán giá đặc biệt :

Enveloppe	(Michelin) (Hutchinson) một chiếc.	1$60
Chambre à air	— —	0.80
Rayons	mỗi chiếc	1.40

Các hàng khác đều bán giá hạ như thế cả, chỉ e chậy cũng tính giá hạ

TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH

Fournitures général pour Cycles & Motos

55, Place Negrel, Hanoi

Agents généraux en Indochine : GARRIGUES, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

Saigon — Phnom-Penh — Tourane — Haiphong — Hanoi

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2082

HOA LIỄU GIẢI ĐỘC HOÀN

Giứe buốt đến đâu chỉ hai hôm là khỏi

Thứ thuốc này các vị thiếu-niên đã nhiều ngài đắc dụng, vì nó chẳng những là chữa khỏi bệnh lậu, còn có thể giải-độc mọi chứng khác.

Mỗi lọ 1 đồng

Quí-khách ở xa xin gửi lối lĩnh-hóa giao-ngân, bản-hiệu có đủ các thứ thuốc và lúc nào cũng có thầy xem mạch, các ngài muốn hỏi điều gì xin trả lời ngay.

SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Cái sực khỏe của đàn bà và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lớn tuổi nhơn lên, thường hay nước ăn, sực nực, đau thì, đau gan, nhức đầu, nhất là hoặc sang tức thức dậy. Ngoài lúc ấy, lại còn lúc khi sinh-sản, sự thường yếu mỏi, đau thư thịt, nặng mí mắt, nặng hàm chân. Sau cùng đàn-bà lớn tuổi lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tử-huyết, trong mỏi, nặng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi ốm đau thì nên giữ gìn bộ thận, mà lúc nào cũng nhất giữ gìn bộ thận vì các bệnh của đàn-bà nhơn nhiều là bởi thận yếu đau mà ở trong chất bẩn, và nước nelda nriqua trong máu.

Trong thứ ấy thuốc Pilules Pastor rất công-hiệu, vì trong những khi đau thận, đau xương cốt, xương mắt cá chân, tiền tiện đục và rỏ cặn, vân vân, dùng càng tốt lắm. Các thuốc Pastor nên lại số 23, St. Ferdinand, Paris 17

Hàng bào-chế nào cũng có bán

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯỚU CỦA ÔNG **Lương-y DEHAUT** uống trước khi đứng cơm, thì CHẮC BẰNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm, bởi từ truyền lại nay ta đã không tiếc mà sanh ra. Thuốc hướu này trị các chứng bịnh: NƯỚC DẬU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG SAO, TỨ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI Nhà ông Lương-y DEHAUT, 142, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong các tiệm thuốc.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường liệu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine
Giá 1$40 một hộp

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế ra các thứ rượu lậu, dủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá liền rất rẻ, bán buôn bán lẻ xin các quí-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO
Chủ-hiệu : Distillerie du Nord
56 và 58, Quai Clémenceau
HANOI

CHỢ LẦN
CHỈ CÓ HIỆU BÀO CHẾ **CHASSAGNE**
59, phố Paul-Bert, Hanoi
LÀ Ở NGAY TRƯỚC HIỆU GODARD VÀ ĐỐI HOÀN-KIẾM TRÔNG SANG MÀ THÔI

Ở hiệu ấy có bán đủ các thứ thuốc, các đồ hóa-học, các đồ làm thuốc phào thăng-thiên, nước-hoa, xà-phòng, các đồ làm ảnh, giá tiền phải chăng

Mua hàng nhiều có giảm giá.

Hỏi xin một quyển Ca-ta-lô, của hiệu phát không lấy tiền, thì biết được nhiều điều có ích.

Ai ở các tỉnh xa hỏi xin, thì gởi một cái tem 0$06 đến, hiệu sẽ gởi ngay cho.

SẮP MỞ

PACHOD Frères & Cie LYON

2056

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm hơn xấy đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

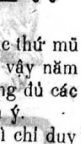
Khăn bàn-hệu làm bằng lượt và nhiều thứ lắm ; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải sơn. Vậy bản-hệu có nhời kính cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc do dâu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hệu hàng xu gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG N° 79, Rue de la Soie, Hanoi 2118

Từ ngày cái mụng nè làm cho khó tiêu-hóa ! Trừ mọi sự đau đớn đi ! Chữa bệnh đau dạ dày đi !

DÙNG THUỐC :

POUDRE S^T ANDRE

Thuốc thần-hiệu, mua lại rẻ tiền 0$85 một lọ 100 liều

Hiệu bào chế **CHASSAGNE**
59, phố Paul-Bert, ở trước hộ Hoàn kiếm trông sang

NÊN ĐỘI !!

Thường-thường các ngài hay hỏi đến các thứ mũ *Feutre thượng hạng, kiểu thật tối tân ;* vậy năm nay bản-hiệu xin theo ý các ngài mà gởi sang đủ các thứ mũ ấy để các ngài dùng cho được vừa ý.

Các ngài muốn đội những thứ mũ ấy thì chỉ duy có bản-hiệu là có thôi, mà những thứ mũ này kiểu rất đẹp, giá bán phải chăng, đội rất bền, trong mấy năm cũng không hóng được.

Nay kính
HAI-CHINH
74-76, Rue du Pont en Bois, 74-76
HANOI

2142

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều nên phải nghĩ nguyì thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc

Glyphogenol-Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

NHÂN ĐẸP

Ngài muốn dùng cái nhân đẹp hoặc đồ dùng bằng vàng bạc thực, xin ngài chiếu-cố cho bản-hiệu.

Hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Bất cứ ít nhiều, đều xin hoan-nghênh.

TONG-YUNE-TAI VING-KY
2103 49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill LONDRES

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường thì nóng, đau phiền chịu tối, mất cả mỗi tiền.

Neurinase

Trong các sự nóng thì thường hay sinh ra bệnh ly. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn ngợi vơ, đến sang thức gây một nhọc lo ông, ngại không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà đau mỗi thì sinh ra bệnh thương gân hay bệnh giữ giải.

Ai mà không ngủ được hay hèm ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào chế ra.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

2095

Nhà Bán-đồ TÂM-TÂM Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa và ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng poccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière

Thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : 2 viên buổi sáng.
2 viên, buổi chiều.

Giá : 1$90

Từ xưa không có bệnh sổ mũi giai giẳng, 3 bệnh ho khó chữa, những cơn hen-xuyễn đau đớn nữa, là nhờ về có thuốc :

SIROP NOFAL

Thuốc ấy rất mạnh mà giá lại rất rẻ, vì mỗi lọ chỉ bán có **0$90**.

Thuốc ấy chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE 59 phố Paul-Bert, có bán mà thôi.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC (*dược nhất hạng bào-chế*)
Ong L. BLANC (*người nối nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
GIÁ BÁN **2$40** một lít

Mỗi ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每開生喜來每古來法螺駱駝牌

Bán lại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN CRUET
11 viên 1 lần uống không có pha chế
mỗi hoàn 0,50 centigrammes, uống từ 1 đến 6 hoàn một ngày
TRỊ CÁC BỆNH ĐAU LẮT LÉO VÀ GÂN CỐT
THUỐC PHÁP Trữ tại 9, Rue de Tronchet PARIS Ở PHÁP QUỐC
Chung có bán tại Nhà SA CHASSAGNE Pharmacien, 59, Boulevard Paul-Bert, HANOI

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 20 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền số-kiểu coi về, và nó về trúng số được lấy cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số.

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số và về được ăn 1$ rồi các cuộc số sẽ chu đáo khi về trúng số mở, thời Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 o/o lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô. . . .	100.000 quan	12 lô.	1.000 quan
1 lô. . . .	10.000 quan	100 lô.	500 quan

Gởi danh-hiệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan đến Compton Colonial de Crédit à Marseille, 135, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giả 20 quan, còn thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, riêng mình có quyền số-kiểu, số nào, số vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ cần khi danh đi một vì thôi, thời dầu như không nghỉ đến, mà đã được đủ các cuộc rút số, lại được cả quyền số-kiểu một cái vé rất quý có sinh lợi nữa.

Vé CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tám kỳ rút số : 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số như :

		MỘT TRIỆU
1 lô.		1.000.000 quan
1 lô.		500.000 quan
2 lô.		200.000 quan
3 lô.		100.000 quan
6 lô.		50.000 quan

Phần rút số làm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất nó cũng đề trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gởi 20 quan cho ông chủ nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Paradis MARSEILLE (France) R. C. 6576

Vue bon ne vaut rien, chỉ bằng mười quan là được một cái vé

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)